

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apollinis Judicium politicum in Monteparnasso Contra Monarchiae sectatores

Boccalini, Traiano

Messinae, 1671

Dux Albanus, cum pervenisset in Parnassum, dum cum Prospero Columna
aulicatur, ob defraudatos titutlis Colummenses ad manus devenit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13233

fent, quibus suppetiæ ferri queant, se-
cure possent venari mures, ex quibus
adornarent insigne aliquod macellum.

*Dux Albanus, cum pervenisset in Parnas-
sum, dum cum Prospero Columna aulice-
tur, ob defraudatos titulis Colum-
menses ad manus devenit.*

Ferdinandus Toletanus, Dux Alba-
paucis elapsis diebus in Parnassum
veniens, cum ab viris militaribus, ex sin-
gulari Apollinis decreto, factum esse
diligentissimum examen rerum ab e-
gestarum, dignus visus est, qui in Parnas-
sum reciperetur illos inter illustre
Duces, qui cunctando facilius, arteque
militandi, citra sanguinis profusionem
hostem novissent devincere, quam
aperta, animoque bellico, regnorum
fortunas dubiis ditassent conatibus. Ve-
rum enimvero cum Ludovicus Guic-
ciardinus, sapientissimus Belgicarum
rerum

rerum scriptor, aliquoties conquestus
 esset, certas ob causas parum fuisse gra-
 tum, quæ ipse indigne à Duce excep-
 tus scripserat: operam dabat, ut se ab
 eo, cuius accusaretur, purgaret. Vi-
 gebat enim in Parnasso edictum, quo
 in infamiæ incidisse pœnam ille seu
 princeps, seu privatus, pronunciabatur,
 qui de historico, aut alio scriptore, ausus
 fuisset vindictam capere ob res parum
 honorifice de se scriptas, quæ veræ fuis-
 sent. Sed amici adeo præpotentes Du-
 ci erant, ut Guicciardinus satius putaret,
 illas recantare querimonias. Proinde
 deinceps nunquam non admittebatur in
 Parnassum: locumque habuit inter illos
 Apollinaris majestatis milites, qui ab
 Illustrissimo ducerentur Quinto Fabio
 Maximo, ob excellentem suam pruden-
 tiam Cunctatoris nomen sortito. Eve-
 nit ut inter alios principes, ac insignes
 Duces, Dux ille inviseret Illustrissi-
 mum Prosperum Columnam: à quo
 excipiebatur omni honorum genere,
 tanto

tanto magis, quod illi innotuerat, Duce-
 cem hunc publice profiteri, se esse disci-
 pulum sectatoremque sagacitatis, &
 imitatore[m] tarditatis: velleque haurire
 securiorem belligerandi modum ab ho-
 illustri Prospero. Sed res mira, & fasti-
 diosa prorsus inter visitandum contigit.
 Nam primo in alloquio cum Duce illo-
 stri Prospero titulum *Tuae* dedisset hu-
manitatis, magnopere Prosper indigna-
 tione accensus; ut, qui titulum adeo
 vilem summæ injuriæ loco reputaret,
 eum in modum contenta voce respon-
 dit. Dux, equidem mihi persuaseram
 huc te advenisse ad honorem illi pra-
 standum, qui te major esset, non ut de-
 traheres. Cum igitur, qui è Columna-
 rum sunt familia, quoties verbis fuerint
 injurias perpeffi, id soleant redhosti-
 factis, exi protenus domo hac, ut in pla-
 tea ferro tibi confirmem, quotquo-
 cum meis æqualibus agant vilem adeo
 in modum, indignos esse, qui admittan-
 tur in commerciis hominum virtute in-

signi-

signium. Dux stabat attonitus, con-
 sperto magni adeo Ducis animo, & ut
 vim propulsaret, quam Prosper infere-
 bat, quo eum atrio ejiceret, ad manus
 cum illo devēnit. Quapropter Hispani,
 qui in comitatu erant Ducis, simulat-
 que illum cum Columna rixari perce-
 perunt, irrupere, ut illi opem ferrent.
 Itali famuli illustrissimi Prosperi juxta
 agebant. Ubi in locum admodum an-
 gustum ingens hominum concurrisset
 multitudo, ex rixa atrox consecutum
 est certamen. Rei istius rumor latē
 quovis dispersus, in causa fuit, quod fa-
 ma tam periculosi casus subito sit dela-
 ta ad Apollinem; qui præpopera illuc
 festinatione Præfectum legionis vica-
 riæ, cum cohorte sagittariorum legavit.
 Ita Dux manibus illustrissimi Prosperi
 ereptus fuit; ac sedato rumore impera-
 tum est Hispanis, jam male admodum
 habitis, ut se domum quisque recipe-
 rent. Statim illustrissimus Prosper,
 priusquam ullus sinistre rem narraret
 Apollini

Apollini, stetit se coram eo; cui non sine
 magna animi vehementia hunc in mo-
 dum locutum constat. Serenissime
 Rex, cognitum unicuique est, eos qui et
 eodem mecum Columnarum genere
 sunt, perpetuo fruitos esse titulo
 Excellentiae, jam antequam Abraham
 esset, & Hispani in rerum forent natura.
 Quod igitur hæc gens contemnere co-
 natur aliquem mei ordinis; uti aggressus
 est in ædibus meis Dux Albanus
 prorsus intolerabile sentio. Quapropter
 ejus si obscuritas qui offendit, infini-
 tis partibus adaugeat injurias ejus, qui
 est læsus: quomodo potest fieri, ut Bar-
 Italus, qualis ego genere sum, se conti-
 neat intra limites modestiæ, ubi se vil-
 pendendi cernat ab natione Hispanica: cu-
 jus gentis miseria, quatuor elapsis die-
 bus, ita commiseratione mundum affe-
 cit universum, ut ab Ecclesia charitati-
 commendaretur fidelium Christiano-
 rum, quo ex collectis elemosynis libe-
 raretur misera ex servitute, qua dure us-
 que

indolentia

que

que adeo persenserat se à Mauris in
 Granata afflictam. Fruantur Hispani
 dominio maximæ partis Italiæ, ubi illi
 ab æqualibus meis (quanquam crude-
 lissimam omnibus servitutum & capti-
 vitudinem minentur) omni honore & ser-
 vitio coluntur. Ecce portentosa illorum
 avaritia privavit nos nostris facultatibus
 & in miserabili direptione Romana,
 inexplebili suorum libidine, matronis
 castitatis abstulere decus. Nunc quod
 redhostimento adeo abjectæ potentæ
 cupiant ultra eripere exiguum hunc ho-
 norem in fumo residentem, hosque nu-
 dos titulos, & ærumnosa Italicæ digni-
 tatis vestigia: sane res est, quam etiam
 stomacho valentissimus difficulter adeo
 concoquere possit, ut ab honoratis om-
 nibus Italiæ baronibus debeat vindicari,
 non verborum querimonia, uti à me fit,
 sed stricto ferro. Qui his interfuerunt re-
 ferunt, Apollinem, orante Illustrissimo
 Prospero, vultum præbuisse alacrem, &
 quanto magis excandesceret Columna,
 tanto

tanto amplius hilaritatem ex divina
 pollinaris majestatis facie coruscasse, ad
 eo ut, ubi Illustrissimus Prosper pro
 rupisset hæc in verba admodum aud
 cia: contumelias, quibus Hispani Ita
 los afficerent, debere vindicari acie p
 gionis, apertum in risum, & simul ha
 eruperit verba: Prosper nimis semp
 fuisti iracundus, & porro eris. Qu
 ad hoc impellor, ut dicam, me summo
 pere offendi, ubi video, aliquem tu
 conditionis, qui singularem semp
 profiteatur prudentiã, mirari hoc, quo
 servi isti, annos per viginti in trirem
 bus nutriti nigris foetidisque buccella
 quando in fornacem incidunt par
 spongiosi, sese implere usque ad rupt
 ram abdominis. Quapropter rabio
 hæc illorum fames, cunctæque spurci
 simæ actiones, quibus uti videas ad
 exlaturandum; viris cordatis illas con
 spicientibus, non usque adeo habend
 odiosæ, cum potius his cieant misericor
 diam. Proinde per vos Italos liceat H

spani

spanis, hominibus adeo in mundo no-
 vis, nuperque ex servitute Maurorum
 Granatensium liberatis, saturari cibo,
 sic faciente ad suum palatum, & hono-
 ratis istis titulis, quos nacti sunt in Ita-
 lia: quippe sic vobis spondeo fore, si-
 mulac istos vana hæc expleverint, etiam
 hos non Gallis minus fore moribus ex-
 cultos, sicut equisonibus suis, quanto
 magis tuæ sortis viris, libenter sint con-
 cessuri titulum Excellentia. Velim
 scias, si tibi eadem ac mihi prudentia,
 perfecta que adeo rerum secularium co-
 gnitio, fuisset; facile te animadversu-
 rum fuisse, excessus istos, & odiosos
 procedendi modos, quibus Hispani fue-
 re in Italia usi, de quibus usque adeo
 conquestus eras, dulcissimum vobis Ita-
 lis fuisse saccarum, at amarum maxime
 venenum genti Hispanicæ. Quæ si suæ
 auctoritati, calliditati, inexplicabili que
 ambitioni dominandi, adjunxisset mo-
 res amabiles, jam everfis libertatis reli-
 quiis, quæ necdum in buccam descen-

E

dêre

dere manduci, exiguo tempore ad un
 versale dominium ascendisset. Insole
 tiæ hæ non à vobis Italis, verùm ab
 Hispaniæ monarchia cum omni cru
 litatis genere erant ferro vindicanda
 Hispanorum ministros; qui vanitate
 optimis quibusque tantæ reginæ fam
 lis, ipsisque adeò subditis, nauseam
 levem movissent. Quæ confusio
 magnopere infringat universalis hu
 monarchiæ potentiam (ad quam per
 nire nequit publico universæ Italia
 dio) remediò quam maxime eget.
 pollo cum hujusmodi responso
 strissimum Prosperum, cui abunde
 fecerat, domum remisit. Post
 coram S. Majestate Dux Albanus
 universa sua comparuit familia,
 cum melancholia, ut unguentum
 bum, quod in vultu erat, impedit
 quo minus Hispani apparerent tam
 gri, quam alioqui solent esse Mauri
 Granatenses. Hic Apollo interrum
 pens Ducis querimonias, quas voleb

jact

jacere in Columnam, dixit: Displicent
 mihi, Dux, discordiæ, quas intellexi
 intercessisse, tanto magis, quanto mi-
 nus justa est causa ejus rumoris, præci-
 pueque cum ea parum tibi honoris af-
 ferat. Quo argumento iterum mihi
 planum fit, vos Hispanos non avaros
 solum (quod unicuique innotuit) sed
 etiam, dum alios debitis titulis non pro-
 sequimini, esse malignos, quoniam in-
 genua Baronis Nobilitas cognoscitur
 inde, si non usque adeo avidus sit in re-
 cipiendis titulis, quam liberalis in do-
 nandis, etiamsi superflui fuerint, quip-
 pe plus hinc honoris, & æstimationis ei,
 qui tribuit, quàm qui recipit, accedit.
 Vos autem Hispani, qui tanta utimini
 austeritate, ut vobis solis magnos serve-
 tis titulos, cunctorum incurretis in o-
 dium, omnibusque vos irridendos pro-
 pinabitis, adeo ut Itali, homines valde
 nasuti & ridendis traducendisque alios
 nati, non immerito in scenam suam pro
 Neapolitano Hispanum introduxerint,

ut mundo ostendant perfectissimam
 stantiam. Cujus rei sane vos Hispani
 pudere debebat, & ignoro, qui non se
 tiatis, ad mundi universi adspirare do
 minium ita unumquemque proterendo
 & affligendo, id vere esse incedere
 re cancri. Animi hominum, O Du
 esca humanitatis, & visco animi gratia
 benignitatis, captantur. Stultus opo
 tet sit ille auceps, qui, ut vos Hispani
 capiendis columbis tuba columbaria
 accedat. Quin etiam amplius vobis
 xero, si unquam natio quæpiam cibum
 ex dignitatibus paraverit, quibus in
 scentur Itali, & includantur retibus
 stris, viscoque capiantur servitutis, tu
 demum absolutum fore vestrum imp
 rium in terminos Italiae. Et oportuerit
 illud considerare, vos dominiis vestris
 Neapolis, & Mediolani, tanquam ce
 affixos esse. Quoniam tamdiu bina illa
 membra obtinebitis, quamdiu Italia
 vos inde expellendi non erit cupido. Quod
 si post exactionem tuam possent sese
 cura

curos jugi Gallici reddere, optime no-
 sti eos vosmet levissimo tumultu in por-
 tu Genuensium excitato, maximis affe-
 cturos difficultatibus. Quæ omnia
 commonefaciunt, ut iis minimum satis-
 facias, verbis quos tot amaris dictis, &
 factis, læseris. Quod vero attinet inju-
 riam, quam te à Prospero perpeffum
 esse conquereris, libere prædico, quod-
 cunq; impropterum ob similem causam
 tibi evenerit, me non solum æstimatu-
 rum, sed crediturum etiam tanti eam à
 te esse coëntam. Volebat sese Dux ex-
 cusare mandato Regio de titulis qui-
 busvis in Italia Baronibus conferendis
 deprompto. Cui Apollo respondit, Hi-
 spanicas vexationes nihil quicquam ju-
 ris in Italos habere, exceptis Neapoli-
 tanis & Mediolanensibus. Deinde etiam
 subjunxit, nisi Hispani visu destitueren-
 tur, optime animadverturos eorum ma-
 gnates, quos ipsa Hispania capere non
 valet, quique in Italia gigantem agunt,
 si etiam mediocris conditionis & statu-

ræ Baronibus Romanis comparentur
 instar nanorum futuros. Nubes dein
 candida, nivis instar, Apollinem paul
 tim involvit. Sacerdotes, qui præ
 erant circumcirca, eum vaticinatur
 videntes, una cum Duce, ejusque
 mitatu, proni semet in terram præ
 straverunt. Cava exin è nube visa est
 audiri vox Divina, sono suavissim
 hæc pronuncians: Prædico vobis
 spanis, vos vestris perverfis, & odio
 sis factis tandem aliquando eò ad
 cturos esse nobilitatem Italicam, m
 chinatricem crudelium vesperarum
 ularum, ut sanguinolentam aliqu
 agant tragœdiam. Cum maxime
 lennis Italis mos sit verborum inju
 rias acrius ulcisci, quàm armorum.
 qui sint homines exiguæ patientiæ,
 longarum manuum, & non prom
 tantum animo ad majora facinora,
 omni etiam crudelitate non prius inju
 rias vindicare soleant, quam illi, qui
 fecere, earum obliti fuerint. Et vo
 maxi

max
 min
 latin
 rit,
 dite

L
 sco
 ris v
 ab
 cor
 da
 lia
 Bo
 exc
 vit,
 eju
 neg
 Bo
 ner
 me
 ab
 maxi

maximo cum damno vestro experie-
mini, eos in armis fore Rulandos Pa-
latinos, ubi persuasum maxime fue-
rit, eos a finos ad fustigandum esse red-
ditos.

Boccatius spoliatur à Salviato.

Leonardus Salviatus, homo quan-
tum hæc tempora, & hodierna Tu-
scorū conditio ferat, satis in bonis lite-
ris versatus, ante duos circiter dies, rem
ab omnibus viris egregiis improbatam
commisit. Siquidem hora noctis secun-
da cum ad caput fori maximi contume-
lia affecisset excellentissimū Dominum
Boccatium: multis eundem verberibus
exceptit. Quibus eum adeo dehonestavit,
laceravitq; , ut intimi amicissimiq;
ejus domestici, eo postea viso, prorsus
negarint, sese agnoscere veterem illum
Boccatium venustissimum antea homi-
nem longeque pulcherrimum. In finitis
modis id delictū aggravavit, quod nulla
ab eo accepta injuria id commiserit; sed